

Skrbnik

Australsko hrvatske društvene usluge

Uskrs
Travanj 2011

*Partnerstvo
AHDU i BRMC
se nastavlja...*

Izlet u Gippsland

*AHDU, aktívni
sudioníci
informatívne
kampanje o
AlzheimEROVej
bolesti*

AHDU programi

*U pripremi
velika reforma
usluga skrbí za
staríje osobe*

*PAG grupa na
Međunarodnoj
godisnjoj izložbi
cvijeća*

*Uskrsni običaji u
Hrvatskoj i
svijetu*

Štovani čitatelji,

Dobrodošli u uskrsno izdanje lista "Skrbnik" kojeg su za vas pripremili djelatnici Australskih hrvatskih društvenih usluga. I ovim putem nastojimo se približiti svim našim djelatnicima, klijentima, volonterima i svima onima kojima je stalo do dobrobiti hrvatske zajednice u Viktoriji.

Želimo vas izvijestiti o onome što mi radimo. Želimo vas informirati o važnim promjenama i susretima koji se događaju oko nas. Ipak, želimo vas i uveseliti pričama o običajima Uskrsa. Koliko smo u tome uspjeli, prosudite sami čitajući "Skrbnik".

Sretan Uskrs, uz želju da blagdane provedete uz one koje volite.

Franci Buljat
Ravnateljica AHDU

PARTNERSTVO AUSTRALSKO HRVATSKIH DRUŠTVENIH USLUGA (AHDU-a) SA BALLARAT REGIONAL MULTICULTURAL COUNCIL (BRMC) SE

U srijedu, 9 veljače, 10-ak članova HK ‘Stjepan Radić’ Ballarat prisustvovalo je ručku koji je BRMC organizirao u sklopu programa “Multicultural Tucker”, za starije članove etničkih zajednica u Ballaratu uključujući i hrvatsku zajednicu. Cilj tog programa je da se potakne socijalni život starijih ljudi raznih etničkih grupa da se sastaju, a isto tako i da im se omogući

izražavanje na njihovom materinjem jeziku, uz zdrav ručak.

U sali BRMC-a koja može primiti oko stotinu ljudi, stol za kojim su sjedili Hrvati bio je označen hrvatskom zastavicom. Članovi hrvatske zajednice, te djelatnica AHDU-a Silvana Pavlovski koja je taj isti dan posjetila hrvatsku zajednicu u Ballaratu u okviru programa Partnerstva u zajednici (CPP), srdačno su pozdravljeni od strane glavnog organizatora ručka, gospodina Franka Williamsa bivšeg gradonačelnika Ballarata, te dugogodišnjeg prijatelja uglednog člana HK ‘Stjepan Radić’, gospodina Borisa Škontre.

Nažalost moramo napomeniti da veliki broj članova HK ‘Stjepan Radić’ nije mogao prisustvovati ručku zbog posla ili drugih obaveza.

Program Partnerstva u zajednici (CPP) koji je financiran od savezne vlade Australije, tj. skrbi za starije osobe. Ministarstva za zdravstva (DoHA), bio je inicijativa kako bi se naša zajednica upoznala sa radom lokalnih organizacija koje se brinu za starije osobe u Ballaratu. Djelatnica AHDU-a Silvana Pavlovski željela je ukazati na potrebu daljnje suradnje sa BRMC-a kako bi buduće potrebe hrvatske zajednice bile zadovoljene bilo socijalno ili informativno. Na taj način željelo se ukazati na postojanje velikog broja Hrvata koji u Ballarat-u i okolici žive i rade.

Ovim putem, Hrvati koji su već uključeni u “Multicultural Tucker” žele pozvati ostale članove hrvatske zajednice u Ballaratu i okolici da im se pridruže u što većem broju na slijedećim druženjima.

Izlet u Gippsland

U subotu, 26. veljače, djelatnice Australsko hrvatskih društvenih usluga, Slvana Pavlovski i Franci Buljat, na poziv Umirovljeničkog društva pri Hrvatskom katoličkom centru ‘Duha Svetoga’ iz Springvale-a, posjetile su hrvatsku zajednicu u Gippsland-u.

Ovo nije bio prvi susret dvaju društava, kako smo doznali od predsjednika umirovljenika, gospodina Štefa Kovača, umirovljenici iz Springvale-a već su ih i ranije posjećivali. Lijep i sunčan dan iskorišten je za međusobno druženje, šetnju i boćanje. Djelatnica Programa partnerstva u zajednici, Silvana Pavlovski i ravnateljica Australsko hrvatskih društvenih usluga, Franci Buljat, iskoristile su ovu prigodu kako bi hrvatsku zajednicu u Gippsland-u upoznali sa svojim programima i najavili skori ponovni dolazak. Oni koji su to željeli ispunili su i upitnik o tome što općenito misle o starenju, koliko poznaju sustav odlaska u staračke domove i slično.

Recimo nešto i o hrvatskom društvu u Gippslandu. Službeni naziv im je “Gippsland Croatian Association” i djeluju već 35 godina, kada su, kažu nam sadašnji predsjednik Mirko Hrvojević i njegov zamjenik Marko Orešković, imali oko 70 članova. Sada se taj broj više nego prepolovio, a svake ih je godine sve manje i manje. Ipak, s ponosom nam pričaju kako su jedini hrvatski klub u Australiji koji nema dugova, 5 akri zemljišta na kojemu je zgrada duštva u potpunosti je isplaćeno. Na bankovnom računu uvijek ima novaca i računi se plaćaju uredno, dodaju oni. Koliko često se sastaju? – pitali smo ih. Svake nedjelje nastoje se okupiti, bar desetak njih najvjernijih. Velečasni Ivica Zlatunić iz Hrvatskog katoličkog centra ‘Duha Svetoga’, Springvale, dolazi im otprilike jedan put mjesечно u posjetu i drži misu u prostoriji kluba.

Svima se zahvaljujemo na gostoprимstvu, svim gospođama koje su vrijedno pripremile ukusan ručak, posebno Štefu Vuzemu, šefu kuhinje i Ani Orsoljić, blagajnici kluba. Bio je ovo još jedan primjer suradnje hrvatskih organizacija. AHDU djelatnice još se jedanput zahvaljuju umirovljeničkom društvu u Springvale-u na pozivu za izlet. Valja ovdje spomenuti široj zajednici kako su oni vrlo aktivni, godišnje su na raznim izletima i do 16 puta. Pohvalno je i reći kako imaju velik broj članova, njih oko 800, a okupljaju se svakog četvrtka na ručku u Hrvatskom katoličkom centru ‘Duha Svetoga’ iz Springvale-a.

AHDU, aktivni sudionici informativne kampanje o Alzheimerovoj bolesti

Treći, najčešći uzrok smrti u Australiji je Alzheimerova bolest. Ovo je jedna od niza sličnih bolesti mozga koje se zajedničkim imenom zovu demencija. Više od 260,000 slučajeva zabilježeno je u cijeloj Australiji, od kojih u Viktoriji 65,700. Svakim danom sve više ljudi oboljeva od ove zagonetne bolesti, kojoj je uzrok nepoznat, a do danas joj nema lijeka.

Zašto sve više ljudi oboljeva? – pitamo se. Današnja je medicina napredovala pa je sve više točnijih dijagnoza, a i broj starije populacije raste.

Iako je to bolest koja uglavnom obuhvaća stariju dob ljudi, veliki broj mlade generacije oboljeva. Je li uzrok bolesti naslijedan, ili pak loše navike, kao što su pušenje, alkohol, loša prehrana, loša cirkulacija i slično, još se ne zna. Sve što za sada znamo je to da ne smijemo dozvoliti da naše buduće generacije žive u neizvjesnosti. Činjenica je da se još uvjek treba puno ulagati u istraživanje i da je napredak spor i frustrirajući.

Saznanje, da se do 2050. predviđa da će oboljeti oko jedan milijun ljudi, potaknulo me na razmišljanje, koliki je broj Hrvata koji su na bilo koji način pogodeni tom okrutnom bolešću, bilo kao pacijent ili onaj koji se brine o nekom svom najmilijem koji boluje od te bolesti. Statistički podaci o pojedinoj etničkoj grupi, ne postoje, ali razgovarajući o tome s članovima hrvatskog kluba ‘Australian Croatian Social Club Mornington Peninsula Rye’ koji smo posjetili u subotu, 2 travnja, dolazimo do zaključka da je broj dovoljno velik.

Kao djelatnica koja vodi program ‘Partnerstvo u zajednici (CPP)’, koji je novčano podržan od Australske vlade, odlučila sam uz pomoć Alzheimer’s Australia, organizirati informativno predavanje za hrvatsku zajednicu u Rye-u, Mornington Peninsula. Preko organizacije Alzheimer’s Australia, stupila sam u vezu sa jednim od njihovih volontera. To nije bilo teško. Nakon kratkog vremena, dobila sam odgovor od gospodina Toma Valenta, iz predivnog primorskog dijela Viktorije Black Rock-a, čovjeka koji se zatekao mlađ brinući se za svoju suprugu, Marie koja je bila dijagnosticirana u svojoj 53. godini, a koja je nažalost preminula u svojoj 61. godini života, samo devet godina nakon dijagnoze 2003. godine. Gospodin Valenta, koji je inzistirao da ga zovemo Tom, je i sam postao veliki ambasador u borbi protiv Alzheimerove bolesti. Tom Valenta je bivši novinar, pisac, i govornik, a kako bi što više ljudi došlo do spoznaje i razmišljanja o toj strašnoj bolesti, napisao je knjigu u kojoj opisuje njegova razmišljanja kao njegovatelja, tijekom cijelog puta, od dana dijagnoze pa do dana kada se život njegove supruge zauvijek ugasio. Knjiga se zove “Remember me, Mrs V?” (Sjećate li me se, Gospodo V?). Marijin posljednji doprinos za straživanje Alzheimerove bolesti je donacija njezinog mozga udruzi Viktorijske moždane banke, u nadi da će se ‘jednog dana’ pronaći lijek.

Gospodin Valenta je nakon kratkog, te zanimljivog predavanja koje je potaknulo niz pitanja mnogih koji su sudjelovali u predavanju, prodao veliki broj kopija svoje knjige i svima koji su kupili kopiju knjige napisao posvetu, kao znak zahvalnosti.

Cijeli iznos od prodaje knjige dodjeljuje se udruzi Alzheimer’s Australia, osobno od gospodina Valente, za daljnje istraživanje bolesti u nadi da se lijek što brže pokuša pronaći.

Gospođa Jurković iz kluba “Mornington Peninsula Rye” je ispričala svoju priču o tome kako je uočila prve simptome demencije kod njezine bliske rodbinske veze, a bilo je tu dosta pitanja gospodinu Valenti o ulozi njegovatelja, te njegovih osjećaja i trenutaka slabosti.

Članovi kluba Rye, a također i djelatnice AHDU-a Franci Buljat i ja, Silvana Pavlovski u ime agencije srdačno se zahvaljujemo gospodinu Valenti na vrijednim informacijama, vremenu provedenom u našoj zajednici i na njegovoj životnoj priči koju je nesebično podijelio sa svima nama. Želimo mu sve najbolje u njegovom dalnjem radu u nadi da će jednog dana, u skoroj budućnosti, Alzheimerova bolest biti prošlost, a ne jedna okrutna bolest kojoj nema lijeka.

Australsko hrvatske društvene usluge (AHDU) pružaju niz kulturno i jezično primjerenih usluga i programa:

Društvena skrb za starije osobe (CACP)

Program paketa društvene skrbi posebno je namijenjen osobama starijima od 65 godina koji zive u svojim domovima, a zbog složenih potreba zahtjevaju niz različitih usluga.

Za više informacija glede ovog programa kontaktirajte naše ljubazne djelatnice u uredima:

Footscray na 9689 5811, Marinu Rozić i
Dandenong na 9791 6000, Gordana Dudović.

Posredništvo

Kvalificirano i iskusno dvojezično osoblje AHDU pruža odgovarajuće usluge društvene skrbi za starije osobe i putem drugih agencija uz pristojnu naknadu.

Za više informacija obratite se Gordani ili Marini.

Partnerstvo u zajednici (CPP)

Ovaj program ukazuje na poteškoće s kojima se starije osobe hrvatskog podrijetla danas suočavaju u svezi pristupa ustanovama za skrb o starijim osobama.

Za sve informacije glede ovog programa kontaktirajte našu djelatnicu Silvanu u uredu AHDU - Dandenong na broj 9791 6000.

Program kućne i društvene skrbi (HACC)

U sklopu programa kućne i društvene skrbi AHDU pružaju slijedeće usluge: prijateljsko posjećivanje i planirane društvene aktivnosti.

Program prijateljskog posjećivanja (FVP) povezuje starije osamljene i mlade onesposobljene osobe sa volonteri koji ih posjećuju u njihovim domovima radi druženja.

Za dodatne informacije možete kontaktirati Lily Šilić u uredu u Footscray-u na broj 9689 5811.

Planirane grupne aktivnosti (PAG) omogućuju usamljenim starijim osobama sudjelovanje u raznim društvenim aktivnostima.

Za ovaj program zadužena je naša djelatnica Senada Ekić koju možete kontaktirati u uredu u Footscray-u na 9689 5811.

Planirane grupne aktivnosti (PAG) od sada i na jugoistočnim dijelovima Melbourne-a. Za više informacija nazovite Silvanu Pavlovski na 9791 6000.

Nastava engleskog jezika i poznavanja kompjutera (ACFE)

Nastava engleskog jezika i poznavanja kompjutera za odrasle organizira se u zapadnim i sjeveroistočnim dijelovima Melbourne-a. Namijenjena je onima koji zbog situacije na poslu, traženja posla, ili želje za dalnjim školovanjem žele poboljšati znanje engelskog jezika.

Nastava hrvatskog jezika

Nastava hrvatskog jezika za odrasle organizirana je u zapadnim i sjeveroistočnim dijelovima Melbourne-a, za početni i srednji stupanj. Konverzacijiski tečaj organizira se u centru grada.

Za više informacija nazovite Rosie u AHDU u Dandenong-u na broj 9791 6000.

Djelatnici AHDU

- Glavna izvršna ravnateljica
- Program paketa društvene skrbi—Footscray
- Program paketa društvene skrbi—Dandenong
- Program kućne i društvene skrbi (FVP)
- Program kućne i društvene skrbi (PAG)
- Partnerstvo u zajednici (CPP)
- Nastava hrvatskog i engleskog jezika
- Financije
- Rad sa klijentima

- Franci Buljat
- Marina Rozio
- Gordana Dudović
- Lily Šilić
- Senada Ekić
- Silvana Pavlovski
- Rosie Jurina
- Teri Boon
- Po dogовору

U PRIPREMI VELIKA REFORMA USLUGA SKRBI ZA STARIJE OSOBE

Jeste li znali da u Australiji živi oko 400,000 osoba starijih od 85 godina? Možete li zamisliti da će se njihov broj popeti na 1,800,000 do 2050. godine?

Jeste li znali da je svaki šesti žitelj Viktorije stariji od 60 godina? Prepostavlja se da će do 2021. svaki četvrti građanin ove države biti u kategoriji starijih osoba ili "senior".

Što nam to govori?

Broj starijih osoba u Australiji sve više raste, bilježi se pad broja rođenih u odnosu na umrle, a životni vijek sve je duži, ljudi su općenito zdraviji.

Sve su ovo pozitivni trendovi, velik je to uspjeh za jednu zemlju čiji su stanovnici zdraviji i dugo žive. No u isto vrijeme pred vladu Australije postavlja se veliki izazov – kako se nositi sa svim ovim rastućim promjenama u bliskoj nam budućnosti?

Vlada je zatražila od Povjerenstva za ispitivanje učinkovitosti (Productivity Commission) da preispita trenutno stanje u sustavu skrbi za starije osobe i predloži nove, po njihovom mišljenju učinkovitije reforme. U siječnju ove godine javnosti je dan na uvid Nacrt prijedloga Povjerenstva pod nazivom "Skrb za starije građane Australije" (Caring for Older Australians). U tijeku su brojne rasprave, nakon kojih će se vlasti na uvid predati konačni prijedlog Povjerenstva.

Gore spomenuti Nacrt pronašao je niz slabosti u postojećem sustavu skrbi za starije osobe. Iako više od jednog milijuna građana prima usluge sustava skrbi za starije, taj isti sustav je dosta komplikiran, postoje mnogi propusti u pokrivanju samih usluga, a djelatnici u sektoru su pod velikim pritiskom.

Povjerenstvo stoga predlaže jedan cijeli niz reformi koje bi pojednostavnile pristup svim uslugama.

Zamjenik predsjednika Povjerenstva, Mike Woods, izjavio je kako stariji građani ove zemlje općenito žele ostati neovisnima i biti u kontroli kada je u pitanju kako i gdje će provesti svoje umirovljeničke dane. Obraćanje samo jednoj ustanovi pomoglo bi im u stvarnom utvrđivanju njihovih potreba, a imali bi i veći izbor pružatelja usluga.

Prema predloženim reformama ukinula bi se ograničenja na program paketa društvene skrbi i broj kreveta u staračkim domovima, ukinule bi se razlike u razini njegove skrbi za staračkim domovima (low care, high care), no standardi kvaliteta pružanja usluga ostali bi isti. Postojala bi shodno tome veća konkurenca na tržistu pružatelja usluga. Ovisno njihovim prihodima i imovini, starije osobe morat će više sami ulagati kako bi se podmirili rastući troškovi skrbi za starije. Sve su ovo prijedlozi Povjerenstva, mjerodavne institucije šalju svoje mišljenje, a konačno izvješće bit će podneseno vlasti na razmatranje i usvajanje u lipnju ove godine.

Mi u Australsko hrvatskim društvenim uslugama budno pratimo sve promjene u sustavu skrbi za starije osobe i pravovremeno ćemo vas izvijestiti o izmjenama zakona. Ako imate bilo kakva pitanja, slobodno nam se obratite.

Hvala
Franci Buljat

PAG grupa na Međunarodnoj godišnjoj izložbi cvijeća

U sklopu aktivnosti koje promiču pozitivan pogled na treću životnu dob te aktivan model pružanja usluga (ASM) korisnicima programa kućne i društvene skrbi (HACC) Australsko hrvatske društvene usluge su 01/04/2011 organizirale posjetu u Royal Exhibition Building i Carlton Gardens u kojoj su učesće uzeli članovi grupe za Planirane Grupne Aktivnosti (PAG). Razlog ove posjete je međunarodna godišnja izložba cvijeća koja se na istom mjestu uspješno održava od 1995 godine.

Članovi naše grupe su iskoristili priliku i razgledali prelijepе primjerke cvijećа, cvijetnih aranžmana, različitih rukotvorina nastalih obradom cvijećа, te slika koje su bile izložene na gornjem katu zgrade. Pogađate i slike su kao osnovu imale cvijet ili cvijeće. Naravno da je nakon tako obimnog razgledanja potrebno predahnuti pa smo odvojili vrijeme za kavu i lagani ručak nakon čega smo se umorni, ali puni utisaka otisnuli put našeg ureda u Footscray-u.

Lily Šilić

Konačno dobre vijesti i za umirovljenike na jugoistoku Melbourne-a

Zadovoljstvo nam je priopćiti vam da su, nakon niz godina lobiranja, Australsko hrvatske društvene usluge (AHDU) dobile sredstva od Viktorijanskog ministarstva zdravstva za osnivanje dvije umirovljeničke grupe (PAG).

Jedna je namijenjena za članove naše zajednice koji žive na području "Greater Dandenong-a", a druga za one koji žive na području "Casey".

Grupe će se sastajati jedanput tijedno, a za njih će se tijekom godine organizirati niz različitih aktivnosti i izlazaka.

Ako živate na gore navedenim područjima ili pak znate nekoga tko bi se želio priključiti grupi, nazovite nas na 9791 6000.

Silvana Pavlovski

USKRSNI OBIČAJI U HRVATSKOJ

Bijeljenje ili vapnjenje kuće je običaj vezan uz veliki tjedan. Kuća se čisti i obnavlja, u skladu s dušom. To je priprema za najveći blagdan vjere. Jelovnik je za ovaj blagdan također drukčiji u različitim dijelovima Hrvatske. Na Veliki petak podrazumijeva se strogi post. Jedu se nemasna jela.

U kontinentalnom dijelu Hrvatske to su najčešće grah, suho voće, kompoti, štrudle od sira te tjesto s orasima i makom. Također se jede i riba. U kontinentalnom dijelu šara i štuka, a u Istri, Primorju i Dalmaciji morska riba i plodovi mora. Strogi post znači da se jedan put na dan jede do sita, a druga dva obroka su simbolična.

Na Veliku subotu, odnosno dan prije Uskrsa, jede se isto kao i u petak, samo obilnije. Priprema se košara s hranom koja se nosi u crkvu na blagoslov. Košara najčešće sadrži šunku i vratinu, kobasicu, kuhana jaja, hren i mladi luk. U Slavoniji se doda još i boca rakije.

U kontinentalnom dijelu Hrvatske košara sadržava bijeli kruh, u Dalmaciji sirnicu, a u Primorju pincu. To su obredna peciva. U cijeloj Hrvatskoj peče se kruh u obliku pletenice u koju se može uplesti jaje. Na Uskrs se nosi hrana na blagoslov u crkvu. Blagoslovljena hrana je prvo jelo koje svi moraju blagovati.

U nekim krajevima domaćica mora brzo doći kući da okopa kukuruz kako bi brže rodio. Stolnjak s kojim je pokrivena košara baci se na voćku da bi plod bio jači i zdraviji, a ljuska od posvećenog jaja baci se u brazdu od kopanja da bi bolje rodilo.

Uskršnji ručak je obilan. U sjevernoj Hrvatskoj jede se kokoš ili purica, a južnije od Karlovca janjetina. Na moru jede se najbolja bijela riba, zubatac ili san pijer. Prilog je uvijek obilan, a jede se još i mladi luk i hren.

U gotovo svakoj kući, bili članovi obitelji vjernici ili tek drže do običaja naći će se košara ispunjena pisanicama. Svatko prema svojem znanju ukrasit će jaje najljepše što može. Nekada su pisnice imale mnogo veću važnost nego danas. Darivali su ih momci svojim djevojkama, a u Međimurju i Podravini postojao je običaj matkanja ili sestrenja.

To bi značilo da bi djevojka svojoj najboljoj priateljici poklonila oslikano jaje, a njih dvije i čitave njihove obitelji bi na taj način izgradile vezu jednaku krvnom srodstvu ili kumstvu. Vjerovalo se također da lijepa jaja odbijaju zle sile.

Pisnice se rade na Veliki petak. Višebojna pisnica boji se voskom pomoću kisica, a to je pčelinji vosak. Motivi na pisanicama su različiti, a svaki kraj također ima svoje specifične motive.

U sjeverozapadnoj Hrvatskoj, uskrnsni krjesovi ili vuzmenke pale se ispred crkve klesanjem dvaju kamenova. Nakon paljenja i blagoslova, vjernici pale vlastiti komad drveta koji nose kući. Tim donošenjem vatre u domove označavala bi se prisutnost Boga.

U drugim dijelovima Hrvatske običaj je umivanje na Veliku subotu vodom u koju se doda svježe ubrano cvijeće i bilje. Na Veliku subotu ili sam

Uskrs odlazi se na svečano bdijenje, na jutarnju misu.

U Vrbovečkom kraju, na Uskrs u zoru pali se vatrica i oko nje se okupi mnoštvo, te se pleše i pjeva. Kad vatrica izgori, na žaru se ispeku jaja i šunka. Donesu se kolači i ostala jela kako bi vesela družina objedovala. Nakon toga, ide se na misu.

Na otočiću Lopudu pokraj Dubrovnika, na Veliku subotu, u 11 sati, nakon što zvoni glorijski smatra se da je Isus uskrsnuo. Običaj je umivanje u laticama. Na uskršnje jutro ide se na misu, a poslije toga jede se obilan doručak. Jaja, šunka, luk, pinca krase stol. Za ručak se jede pečena janjetina s krumpirom, torta i pince.

U Bosni se na Veliki četvrtak kuha čušpajz od srijemoža. To je divlja biljka koja ima miris po češnjaku. Na Veliki petak ne radi se ništa oko zemlje, jer je to dan Isusove muke. Jede se pečena riba i krumpir salata. U zagorskim krajevima pisanice se ukrašavaju voskom.

Najprije se ofarbaju u jednu boju, a zatim se pojedinačno crta topljenim voskom. Od kolača se jedu orahnjače i makovnjače, a ne jedu se sitni kolači. Na sam Uskrs nije običaj posjećivati rodbinu, ali se

na uskršnji ponедјелjak obilaze prijatelji, susjedi i rodbina, nose se kolači i pisanice.

U župi u Vela luci ponosno održavaju tradiciju 40-satnog klanjanja. Muškarci, svečano odjeveni izmjenjuju se svakih sat vremena u klanjanju, molitvi i razgovoru s Isusom. Istovremeno moli četvero ljudi, a ukupno ih se izmjeni 160. Bdijenje počne točno u podne na Cvjetnicu, a završi se u Veliku srijedu u 10 sati velikom procesijom oko crkve.

U Srijemu zeko nosi poklone dobroj djeci. Djeca na Veliku subotu moraju napraviti gnijezdo od svježe trave koja se bere na 'lovki', to je posebno mjesto u šumi gdje se skupljaju lovci. Gnijezdo se stavi kraj vrata, a u njega zeko donese poklone.

Tradicionalna uskrsna jela

USKRSNA PLETEНИCA

2 vrećice suhog kvasa
2 dl tople vode
10 dag margarina
1,5 dl mlijeka
10 dag šećera, 1,5 žličica soli
9 jaja
1 kg brašna, 1 žličica vode

Kvas otopite u mlakoj vodi i ostavite ga da nabuja.

Margarin rastopite na laganoj vatri i u njega umiješajte mlijeko, dva dobro umućena jaja i šećer, a na kraju i rastopljeni kvas.

Smjesu ulijte u veliku posudu. Postupno dodajte brašno pa umijesite tijesto. Glatku, elastičnu smjesu stavite u nauljenu posudu, prekrijte ju krpom i stavite na toplo da nabuja.

Nakon sat vremena, kad nabuja, izvadite tijesto na radnu površinu i malo istucite šakama. Potom ga razdijelite na tri dijela.

Od svakog oblikujte po valjak dug oko 50 cm. Od valjka isplete pletenicu, ali počnite od sredine da se tijesto ne prekine.

Spojite krajeve pletenice u vijenac, stavite ga na zamašćeni lim i u njega utisnite šest mekano kuhanih jaja u pravilnim razmacima.

Ostavite tijesto na toplom dok mu se masa ne udvostruči. Jedno jaje istucite sa žličicom vode i razmazite po pletenici.

Pecite u zagrijanoj pećnici na 170 stupnjeva.

BOJANJE JAJA

Uskrsne košarice osim jela za Uskrs sadrže i uskrsna jaja. Bojanje uskrsnih jaja na prirodan način...

Blijedo crvena: sok od cikle ili brusnica

Narančasta: Kora od crvenog luka

Žuta: otopina od kurkume (curry), kora od naranči,

Blijedo zelena: otopina od kuhanog špinata

Plava: otopina od borovnica

Ljubičasta: otopina od crvenog zelja

Bež do smeđa: kava

Jaja stavljajte u prije navedene vrele otopine u koju ste osim navedenog voća, povrća ili začina dodali i žlicu jabučnog octa. Ako želite da boja bude izražajnija jaje ostavite potopljeno u otopini preko noći.

Jaja obojana korom od crvenog luka

Prekrasna jaja možete dobiti tako da ih sirova pažljivo omotate korom od luka (crvenog ili ljubičastog luka) zatim ih omotajte guminicom (možete staviti i u najlonku) te stavite kuhati kao obično. Kuhajte malo duže nego uobičajeno, zatim ih izvadite, odmotajte i imat ćete prekrasna prirodno obojana jaja.

Napišite na jaje poruke voštanim bojicama i zatim ga obojite kao i obično. Boja neće "uhvatiti" taj dio gdje ste pisali, već će se vaše poruke još ljepše istaknuti.

NEOBIČNI USKRSNI OBIČAJI U SVIJETU

Kao i svaki blagdan, tako se i Uskrs diljem svijeta slavi na posve različite načine, no većini je naroda zajedničko ukrašavanje pisanica. Bojenje jaja za Uskrs običaj je za koji se rijetko pitamo odakle potječe i zašto ga činimo, no napoljetku, to nije ni važno. Koliko se tradicije razlikuju od zemlje do zemlje, vidi se i po različitim uskrsnim običajima u svijetu.

Belgija ima slične tradicije kao Amerika, ali se češće govori da uskrsna jaja donose zvona iz Rima. Naime, priča govori da zvona sa svake crkve na "tihu subotu" (stille Zaterdag) ne zvone jer su otišla u Rim. U istočnom dijelu Nizozemske u sumrak se pale uskrsne vatre. U okolini Magdenburga dječacima se simbolički "isprašio tur" da bi se iz njih istjeralo loše ponašanje.

Taj je običaj bio čest i u Škotskoj gdje postoji izreka "istučen kao na Uskrs", koja znači da je za neki prijestup dobivena preblaga kazna. Sličan običaj postoji i u Češkoj gdje se od vrbinog granja na posebni način isprepletu POMLAZKE (kao korbači) kojima na Uskrsni ponедјeljak momci simbolički 'šibaju' djevojke. Svakome tko je dobio pomlazkom, to donosi mladost, zdravlje i plodnost. Nekada su seljaci pomlazkama šibali svoju stoku i sve ukućane. Norvežani također njeguju zanimljivu tradiciju. Budući da vjeruju da će se na Uskrs riješiti ubojstva, na televizijskim su programima detektivski filmovi, časopisi objavljaju kriminalističke priče, a čak i kartoni mlijeka imaju priče o neriješenim ubojstvima. U Finskoj i Švedskoj tradicija je bojenje jaja. Malena djeca odjevena u vještičje kostime skupljaju slatkiše od vrata do vrata u zamjenu za ukrašene cice-mace. Taj je običaj rezultat miješanja ortodoksne tradicije blagoslivljanja kuća s grančicama cice-mace te skandinavske vještičje tradicije. Španjolska možda ima najspektakularniju proslavu. Naime, splavi koje plutaju s ukrašenim figurama predstavljaju likove iz biblijske priče o Kristovu uskrsnuću, a slavi se uz povorke i gozbe. U Bugarskoj i Rumunjskoj na Veliku subotu stavljaju se brašno, sol, kvasac i

pisanice na prozore, a od tih se sastojaka na Uskrsni ponedjeljak zamijesi kruh. Potom se kruh blaguje da bi godina bila plodna.

Na Lampedusi, talijanskom otočiću, na Uskrs se zaboravljuje sve svađe i nesporazumi. Na Veliku subotu Sicilijanci kući nose cvijet pasjeg zuba koji tog dana ima magične moći te donosi veselje i ispunjavanje želja. Sličan je običaj razvijen i u Poljskoj gdje se Uskrs naziva Wielkanoc (velika noć) što upućuje na vjerovanje i održavanje obreda u uskrsnoj noći.

U Brazilu se pokrajini Minas na Veliku subotu džepovi pune komadićima kvarca koji se na Uskrs ostavljaju kod kuće. U Polineziji se na Veliku subotu krste školjke za koje se vjeruje da su povezane s morskim duhovima. Nakon obreda, vraćaju ih u more gdje uskrisuju novi život.

U Meksiku se na ulice postavljaju papirnati likovi Jude Iškariotskog unutar kojih je nepripremljen vatromet. U Sjevernoj Americi Uskrs je dijelom sekulariziran, odvojen od sakralnog. Najpoznatiji je običaj lov na pisanice - roditelji ili rodbina sakriju pisanice u kući ili dvorištu/vrtu, a potom ih djeca traže.

Naime, djeca vjeruju da ih je preko noći sakrio uskrsni zec zajedno s drugim slasticama ili darovima u uskrsnoj košari. Brojne obitelji odlaze na jutarnju nedjeljnu uskrsnu misu, a održavaju se i parade.

Jedna od najpoznatijih organizira se u Atlantic Cityju. Na livadi washingtonske Bijele kuće svake se godine održava najveća ceremonija kotrljanja jaja prilikom koje se predsjednička obitelj uz zvukove limene glazbe druži s djecom građana.

Radno vrijeme tijekom Uskrsnih blagdana

Uredi će biti zatvoreni od 22. do 27. travnja 2011.

AHDU lokacije

40 Pickett St,
FOOTSCRAY, 3011

Tel: 9689 5811
Fax: 9689 8419

Prvi kat, 128-130 Walker St,
DANDENONG, 3175

Tel: 9791 6000
Fax: 9791 6011

Email: services@accs.asn.au
Website: www.accs.asn.au

